

Raadsvoorstel

Onderwerp: Budgetvrijgave NPG-bijdrage t.b.v. Kunstcentrum De Ploeg te Wehe-den Hoorn en krediet parkeerterrein
Datum: 27 november 2019
Agendapunt: 8
Behandeling: Portefeuille-
houder(s): Eltjo Dijkhuis
Steller: Petra de Vries@hethogeland.nl
Zaaknummer: Z.HHL.005533

1. Samenvatting

Uit het Nationaal Programma Groningen is 3 miljoen euro beschikbaar gekomen om een Kunstcentrum De Ploeg in het dorp Wehe-den Hoorn te verwezenlijken. Stichting Herstel Erfgoed De Marne wil met dit Kunstcentrum een impuls geven aan de dorpsvernieuwing van Wehe-den Hoorn en de toeristische aantrekkelijkheid van Het Hogeland. Het Kunstcentrum komt in de oude monumentale RK St. Jozefschool uit 1883 in de kern van het dorp. De St. Jozefschool is sinds 1989 in privébezit en raakte nadien ernstig in verval. Stichting Herstel Erfgoed De Marne is in overleg over de aankoop van het pand. Hiervoor heeft de gemeenteraad van De Marne destijds een krediet beschikbaar gesteld. Het pand wordt zorgvuldig gerestaureerd door de Stichting en geschikt gemaakt als Kunstcentrum. In het Kunstcentrum zal het leven en werk van de Groninger expressionistische Ploegkunstenaars uit de periode 1918 – 1930 centraal staan. Een apart op te richten beheersstichting Kunstcentrum De Ploeg gaat na de restauratie de inrichting en exploitatie van het Kunstcentrum verzorgen. Voor de inhoudelijke invulling van het Kunstcentrum is de stichting in overleg met het Groninger Museum. Deze beschikt over een uitgebreide collectie van De Ploeg, maar er is een schromelijk tekort aan expositieruimte. Hieraan kan het nieuwe Kunstcentrum in Wehe-den Hoorn invulling geven. Naast exposities moet het Kunstcentrum als een soort van activiteitenknooppunt in de regio gaan fungeren voor bezoekers en de eigen inwoners. Een breed scala aan activiteiten, zoals het promoten en verzorgen van Ploegkunst- en landschaproutes, een filmzaal, het inrichten van een werkplaats voor cursussen en workshops en diverse hieraan gerelateerde nevenactiviteiten, zoals een horecavoorziening.

2. Gevraagd of voorgesteld besluit

1. Uit de bijdrage van het Nationaal Programma Groningen een bedrag van € 2.350.000 voor besteding vrij te geven voor het project Kunstcentrum De Ploeg;
2. Voor de aankoop en herinrichting van een parkeerterrein een investeringskrediet beschikbaar te stellen ter grootte van € 880.000, waarvan € 650.000 uit de bijdrage van het NPG. De uit het restant krediet voortvloeiende kapitaallasten (€ 6000) zijn niet opgenomen in de begroting en worden in de Voorjaarsnota 2020 meegenomen;
3. De begrotingswijziging bij dit voorstel vast te stellen en te laten verwerken in de begroting 2020;

4. Over de besteding van deze middelen wordt op de reguliere wijze verantwoording afgelegd aan de raad, waarna op grond daarvan ook verantwoording door het college aan het bestuur van NPG zal plaatsvinden.

3. Inleiding

3.1 Aanleiding

In 2010 is de Stichting Herstel Erfgoed De Marne opgericht met als doel het behouden, beschermen, restaureren en herbestemmen van monumentale en/of beeldbepalende gebouwen die in staat van verval of verwaarlozing verkeren. Het stichtingsbestuur heeft zich het lot aangetrokken van de voormalige RK Lagere St. Jozefschool, een beeldbepalend rijksmonument in het centrum van Wehe-den Hoorn. Het oudste deel dateert uit 1883. Zonder herbestemming is restauratie geen haalbare kaart. Samen met het Groninger Museum en de Vereniging Dorpsbelangen Wehe-den Hoorn en de RK Parochie is het idee ontstaan om een Kunstcentrum annex Ploegmuseum als nieuwe bestemming te definiëren en hiervoor een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren. Dit haalbaarheidsonderzoek met als titel "Handen aan de Ploeg" is verschenen in de zomer van 2017 (zie bijlage 2). Het onderzoek heeft uitgewezen dat het oprichten van een Kunstcentrum De Ploeg kan leiden tot een duurzaam gebruik van de voormalige parochieschool en dat een financiële exploitatie haalbaar is wanneer de benodigde investeringen met subsidies gerealiseerd worden.

In februari 2019 is gevraagd om voor de 1^e tranche van subsidie aanvragen uit het Nationaal Programma Groningen met spoed naar voren te komen met voorstellen voor projecten, waarvan de (start van) besteding van middelen nog in dit jaar verzekerd is. Aan deze aanvragen is een co-financieringseis verbonden en de projectonderdelen mogen voor de datum van de subsidietoekenning nog niet in uitvoering gekomen zijn. Vanwege de cofinanciering zijn daarom (programma's van) projecten voorgesteld, waarvan de betreffende onderdelen nog niet gestart zijn, maar waarvoor de financiering al wel grotendeels rond is.

Vanuit het Nationaal Programma Groningen is in de 1^e tranche 2019 een bedrag van 3 miljoen euro door de gemeente Het Hogeland aangevraagd voor het project Kunstcentrum De Ploeg (zie bijlage 1 t/m 4). De aanvraag is op 15 mei 2019 door het bestuur van NPG goedgekeurd (zie bijlage 5, d.d. 31 juli 2019).

3.2 Bevoegdheid raad

Het is de bevoegdheid van de Raad van gemeente het Hogeland om:

1. Een inhoudelijk besluit te nemen over de realisatie van Kunstcentrum De Ploeg conform de inhoud zoals beschreven in het projectformat en het haalbaarheidsonderzoek met de exploitatiebegroting en het investeringsoverzicht. (zie bijlagen 1 t/m 4).
2. Middelen uit de door het NPG-bestuur beschikbaar gestelde gelden vrij te geven voor besteding.
3. Middelen beschikbaar te stellen voor noodzakelijke infrastructurele maatregelen, i.c. aanleg van een parkeerterrein.

3.3 Wettelijk of beleidskader

1. Het wettelijk kader wordt gevormd door de programmakaders van het Nationaal Programma Groningen. Deze worden dit najaar voorgelegd aan Provinciale Staten en de gemeenteraden. Vanaf het moment dat de kaders zijn vastgesteld, zullen de daarin opgenomen bepalingen over monitoring en evaluatie gaan gelden. Tot het

moment dat deze kaders zijn vastgesteld geldt een voorlopige verplichting van halfjaarlijkse rapportageplicht.

2. Het Collegeprogramma 2019-2022 'Doar gruit en bluit!' vormt het beleidskader voor dit project, waarin veel aandacht is voor de toegankelijkheid van cultuur en het blootleggen van de cultuurschatten van het Hogeland om op deze manier de aantrekkelijkheid van de regio voor het toerisme verder te vergroten.

4. Beoogd resultaat (of effect)

Het ontstaan, vestigen en exploiteren van een kunstcentrum en de daarmee samenhangende restauratie van een rijksmonument is een belangrijke stimuleringsmaatregel om de leefbaarheid in het dorp Wehe-den Hoorn op peil te houden. Restauratie van dit pand duldt geen uitstel anders gaat het pand door ernstig achterstallig onderhoud verloren. Er zijn hekken om het pand geplaatst vanwege de gevaarlijke situaties die hierdoor kunnen ontstaan voor de schoolkinderen, die langs dit pand naar hun eigen naastgelegen lagere school gaan. Het centrum van Wehe-den Hoorn rond deze oude monumentale school oogt op dit moment ernstig verwaarloosd en behoeft een investeringsimpuls.

Met de inrichting van het kunstcentrum ontstaat er een nieuwe en aantrekkelijke toeristische trekpleister, die de toeristische en culturele infrastructuur in de gemeente Het Hogeland kwalitatief zal gaan versterken, waardoor er uiteindelijk meer toeristen naar ons gebied zullen komen.

5. Toelichting

5.1 Argumenten/motivering

Onderdeel van besluitvorming door Raad van gemeente Het Hogeland

5.2 Risico's

De belangrijkste risico's bij het project zijn de inschatting van de restauratiekosten. Hiervoor is een bedrag van 2,5 miljoen begroot gebaseerd op een voorlopige kostenberekening van de architect met een opslag voor deze risico's.

Een tweede risico vormt de realisatie van het project via de Stichting Herstel Erfgoed De Marne en een nieuw op te richten beheersstichting Kunstcentrum De Ploeg in samenwerking met het Groninger Museum. Het enthousiasme in de voorbereidingsfase is meestal groot en het is de kunst om de samenwerking ook op langere termijn goed te laten verlopen en wederzijdse afspraken goed en volledig na te komen. In onze regio kennen we een vergelijkbare samenwerking tussen een museale beheersstichting en het Groninger Museum. Dat verloopt al in Uithuizen bij de Menkemaborg vele jaren naar volle tevredenheid van beide partijen.

Een derde risico voor de beheersstichting vormt de exploitatie van het project op langere termijn. Hiervoor is in het haalbaarheidsonderzoek na het gereedkomen nogmaals een kritische blik overheen gegaan en in de tweede definitieve versie is een haalbare exploitatiebegroting gepresenteerd. (zie bijlage 3.)

6. Financiële aspecten en wijze van dekking

Voor het Kunstcentrum De Ploeg is de totale investering van € 4,3 miljoen, waarvan 70 % als subsidiebijdrage bij het NPG is aangevraagd en toegekend. Het reeds gedekte gemeentelijke aandeel hierin betreft een bedrag van € 120.000 voor de aankoop van het pand en de project voorbereidingskosten. Aan de Raad van Het Hogeland wordt daarnaast

een aanvullende investeringskrediet gevraagd van € 230.000,- voor de parkeervoorziening. Deze parkeervoorziening is niet exclusief voor bezoekers van het kunstcentrum, maar kan ook door bewoners van Wehe-den Hoorn – zeker buiten de openingstijden van het museum - worden gebruikt.

De rest van de investeringen ad € 650.000 voor de restauratie komt voor rekening van diverse subsidiegevers. Gezien de doelstelling van het project en de aanpak van een in deplorabele staat verkerend beeldbepalend rijksmonument is het gerechtvaardigd aan te nemen dat alle geprognoseerde bijdragen daadwerkelijk dit najaar definitief worden toegekend. Voor de inrichting van het Kunstcentrum is een bedrag van € 800.000 geraamd als investeringsbedrag, waarvan € 300.000 begroot is als externe bijdrage. Deze worden aangevraagd wanneer het inrichtingsplan klaar is (het voorjaar van 2020). Hiervoor lopen er al de nodige contacten met de diverse subsidiegevers.

Via onderstaande begrotingswijziging wordt de raad voorgesteld een krediet beschikbaar te stellen van € 2.350.000,- voor het uitvoeren van het project Kunstcentrum De Ploeg. Voor de aankoop en herinrichting van een parkeerterrein een investeringskrediet beschikbaar te stellen ter grootte van € 880.000 waarbij € 650.000 subsidie wordt ontvangen van de NPG. De uit het restant krediet voortvloeiende kapitaallasten (€ 6000) zijn niet opgenomen in de begroting en worden in de Voorjaarsnota 2020 meegenomen.

Begrotingswijziging 2020002						
Begrotingswijziging behorende bij Raadsbesluit: 'Project Kunstcentrum De Ploeg - NPG-gelden'						
Mutaties op begroting (bedragen x € 1.000)		str/ inc	Actuele begroting	Mutatie op lasten	Mutatie op baten	Saldo na wijziging
Progr.	Taakveld					
4 Leefbaarheid & Voorzieningen	5.5 Cultureel erfgoed	i	428	2.350	2.350	428
Totaal mutaties				2.350	2.350	
Mutaties op reserves en voorzieningen (bedragen x € 1.000)			Stand voor wijziging	Toe- voeging	Ont- trekking	Saldo na wijziging
Reserves						
Voorziening						
Mutaties op Investerings (bedragen x € 1.000)			Stand voor wijziging	Mutatie op lasten	Mutatie op baten	Saldo na wijziging
Investerings						
Parkeerterrein kunstcentrum De Ploeg			-	880	650	230
Begrote stand Algemene Reserve eind 2019 (bedragen x € 1.000)						
Begrote saldo Algemene reserve 1-1-2020						7.489
- geraamde toevoegingen						2.900
- geraamde onttrekkingen						-649
- geraamde toevoeging voor resultaat						6
Saldo Algemene reserve 31-12-2020						9.745

7. Inbreng belanghebbenden

Onderdeel van besluitvorming door Raad van gemeente Het Hogeland

8. Vervolgtraject

8.1 Uitvoering

Onderdeel van besluitvorming door Raad van gemeente Het Hogeland

Over de besteding van de beschikbaar te stellen middelen wordt op de reguliere wijze verantwoording afgelegd aan de raad, waarna op grond daarvan ook verantwoording door het college aan het bestuur van NPG zal plaatsvinden.

8.2 Tijdspad

Onderdeel van besluitvorming door Raad van gemeente Het Hogeland

8.3 Communicatie

Onderdeel van besluitvorming door Raad van gemeente Het Hogeland

8.4 Evaluatie

Onderdeel van besluitvorming door Raad van gemeente Het Hogeland

Bijlagen:

- 1.0 Format NPG-subsidie aanvraag Kunstcentrum De Ploeg Wehe-den Hoorn
 - Bijlage 1.1 bij aanvraag: Haalbaarheidsonderzoek "Handen aan de Ploeg, onderzoek naar de haalbaarheid van een Kunstcentrum De Ploeg in Wehe-den Hoorn.
 - Bijlage 1.2 bij aanvraag: Aanvulling haalbaarheidsonderzoek Kunstcentrum De Ploeg: inlegvellen exploitatiebegroting
 - Bijlage 1.3 bij aanvraag: Investeringsoverzicht met cofinanciering(Vertrouwelijk)
- 2.0 Toekenning NPG 31 juli 2019

Achterliggende documenten:

Geen

Winsum, 14 november 2019.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland,

Gemeentesecretaris,

Burgemeester,

Paul van Vilsteren

Henk Jan Bolding